

Alma Mater 2024

Išskirtinės sveikatos specialistų kalvės, kuriomis akademinis jaunimas didžiuojasi, nes dėstytojai ir profesoriai gerai žino, ko reikia šiuolaikiniam, moderniam mokymo procesui

Lietuvos **SVEIKATA**

Nr. 15 (1571) | 2024 balandžio 11 - 17 d. | www.lsveikata.lt

„Dirbtinis intelektas švietime turi itin didelį potencialą – nuo personalizuoto mokymo iki pagalbos mokytojui organizuojant mokymo procesą, rengiant skaitmeninį turinį pamokoms“, – L.S. dar būdamas švietimo, mokslo ir sporto ministru sakė Gintautas Jakštas, su kuriuo kalbėjomės, kur ir kokios galimybės sužibėti studentams ir jau gavusiems diplomą.

kyklos prisijungimo prie VILNIUS TECH. Susijungus aukštosios mokykloms mieste planuojama stiprinti jau esamą jūrų inžinerijos, jūrų technologijų infrastruktūrą, kurti atsinaujinančios energijos kompetencijų centrą, taip pat atnaujinti studentų bendrąjį.

- Netrukus bus pradėta įgyvendinti vaikų su negalia integracija į mokyklas. Kaip užtikrinsite pedagogams darbo sąlygas? Jie skundžiasi, kad taip bus skria-

G.Jakštas: dirbtinis intelektas didelį potencialą turi ir švietime

- Ar turite idėjų, kaip paskatinti jaunus slaugytojus po studijų likti dirbti Lietuvoje, užuot keliaus į užsienį? Gydytojų įstaigų vadovai siūlo įvesti prievolę: tiems, kurie gavo valstybės finansuojamas studijas, atidirbti Lietuvoje bent penkerius metus. Pritartumėte? O gal demokratinėje valstybėje prievolės būtų sutinkamos pernelyg audringai?

Jau keletą metų skatiname abiturientus rinktis slaugos, taip pat pedagogikos, IT ir kitas prioritetines studijas. Priėmimas į šias pirmosios pakopos studijų programas neribojamas – priimami visi stojantieji, kurie atitinka reikalavimus į valstybės finansuojamą vietą. Jiems užtikrinamas nemokamas mokslas. Be to, būsimiems sveikatos priežiūros specialistams kasmet nuosekliai daugėja ir valstybės finansuojamų profesinio mokymo vietų.

Siūlymams privalomai atidirbti

Lietuvoje už valstybės finansuojamas studijas nepitarčiau. Tam įtvirtinti nėra ir teisinių galimybių – teisę į aukštąjį mokslą garantuoja

- Kaip studentų traukos centras pastaruoju metu skamba Klaipėda. Gal turite tikslą ir jūreivių daugiau paruošti?

“JAU KELETĄ METŲ SKATINAME ABITURIENTUS RINKTIS SLAUGOS, TAIP PAT PEDAGOGIKOS, IT IR KITAS PRIORITETINES STUDIJAS. PRIĖMIMAS Į ŠIAS PIRMOSIOS PAKOPOS STUDIJŲ PROGRAMAS NERIBOJAMAS – PRIIMAMI VISI STOJANTIEJI, KURIE ATITINKA REIKALAVIMUS Į VALSTYBĖS FINANSUOJAMĄ VIETĄ. JIEMS UŽTIKRINAMAS NEMOKAMAS MOKSLAS.

Konstitucija. Absolventus dirbti pagal įgytą kvalifikaciją labiau skatintų darbo vietos patrauklumas, kitos paramos ir pritraukimo priemonės, taikomos sveikatos priežiūros įstaigų ir savivaldybių.

Į Klaipėdos aukštąsias mokyklas iš viso įstojo apie du tūkstančius pirmakursių. Tikiuosi, kad daugiau būsimų studentų susidomės studijomis Klaipėdoje po Lietuvos aukštosios jūreivystės mo-

džiami likę mokiniai, nes vaikams su negalia reikia atskiro dėmesio...

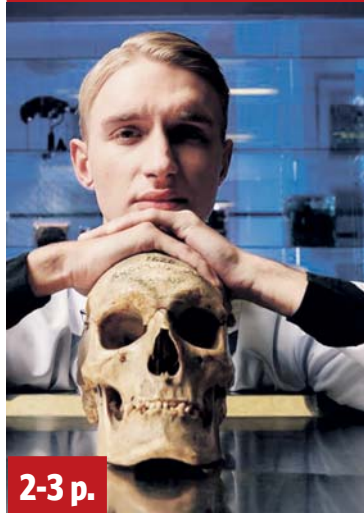
Nemažai Lietuvos ugdymo įstaigų įtraukties principus sėkmingai taiko kelis dešimtmečius. Jau dabar bendrojo ugdymo mokyklose kartu su bendraamžiais mokosi apie 90 procentų mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių. Tikėtina, kad ir nuo rugsėjo pirmosios nebus žymių pasikeitimų.

Ruošiantis Lietuvoje plačiau taikyti įtraukties principus, svarbu kaip įmanoma labiau sustiprinti mūsų mokyklas ir mokytojus, jų kompetencijas. Tam valstybė skiria nemažai dėmesio ir lėšų.

Nors švietimo pagalbą turi finansuoti savivaldybės, valstybė nuosekliai didina švietimo pagalbos finansavimą: nuo 2019 m. jis išaugo 100 mln. Eur (nuo 61 mln. Eur 2019 m. iki 162 mln. Eur 2024 m.).

NUKELTA I 8P.

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas

2-3 p.
Studijos, atveriančios duris į pasaulinę darbo rinką: kodėl darbdaviai taip vertina LSMU absolventus

Kauno kolegijos Medicinos fakultetas

4 p.
Kauno kolegijos Medicinos fakultete – dėmesys kokybiškoms studijoms

Klaipėdos universitetas

5 p.
Klaipėdos universitete – gamtos ir inovacijų vienovė

Pasiūlymus, pageidavimus, mintis siųskite adresu: Pamėnkalnio g. 23-1, Vilnius, tel. (8-5) 26 51 093, el.paštu: dizainas@lsveikata.lt, www.lsveikata.lt

Studijos, atveriančios duris į kodėl darbdaviai taip vertina

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

Evelina Laučiūtė

Tarptautinių ekspertų grupių įvertinimai - puikūs: LSMU akredituotas maksimaliam laikotarpiui, Universitetas - neabejotinas medicinos ir sveikatos mokslų lyderis Lietuvoje, be to, nuo šių metų LSMU medicinos studijų diplomą turi jau ir pasaulinį pripažinimą.

Tarptautiniu mastu išskirtinai gerai įvertinti LSMU mokslo rezultatai turi tiesioginės įtakos ir studijų kokybei: visos studijos LSMU grindžiamos naujausiomis mokslo žiniomis, didžiulia - akredituotos maksimaliam laikotarpiui, kai kurios, kaip veterinarinės medicinos studijų programa, yra pasiekusios aukštą specialybinių pripažinimų Europoje.

Nepaisant nepalankios demografinės situacijos, Universitetas išlaiko stabilų studentų skaičių. Itin reikšmingai pastaruoju metu išaugo užsienio studentų skaičius: dabar jų - arti 27 proc. Lietuvoje įgiję pasauliniu mastu pripažįstamas medicinos gydytojo kvalifikacijas, LSMU absolventai be apribojimų galės laikyti USMLE egzaminus, sėkmės atveju tęsti karjerą JAV. Daugeliu jaunų žmonių tai - ateities karjeros viltis ir galimybė.

Studijos LSMU patrauklios ir Lietuvos abiturientams: daugėja pakviestųjų studijuoti, kurie programą Universitete renka pirmuoju pasirinkimu.

LSMU pastarąjį dešimtmetį išskirtinai daug investuoja į kokybišką studijų ir mokslo infrastruktūrą, planuojama ir daugiau modernių mokslo bei studijų centrų, tad studentams atsiveria plačios praktikos, klinikinių įgūdžių tobulinimo galimybės, jie gali anksti įsitraukti į mokslinę veiklą, dirbti su naujausia įranga ir technologijomis.

Universiteto suteikiamų žinių ir įgūdžių vertę atspindi šių metų LSMU šūkis - „Galia keisti“.

Mokslu grįstos studijos

Esminis LSMU veiklos principas - studijų, mokslo ir klinikinės praktikos vienovė. Glaudus universiteto, Kauno klinikų ir LSMU Kauno ligoninės bendradarbiavimas sudaro sąlygas parengti aukščiausio tarptautinio lygio specialistus, dėsnytojus ir mokslininkus, atlikti mokslo bei eksperimentinės plėtos tyrimus, kurti inovacijas, o jų rezultatus sėkmingai įdiegti bei taikyti klinikinėje praktikoje.

Daug laimi ir studentai, nes stu-

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (LSMU) išlaiko lyderiaujančias pozicijas tarp stipriausių ir geriausių šalies universitetų. Per praėjusius metus tiek visas LSMU, tiek atskiros universiteto veiklos sritys buvo ne kartą ir itin rimtai „egzaminuojamos“.

**LSMU SLAUGOS
FAKULTETO DEKANĖ
PROF. JŪRATĖ MACIAUSKIENĖ:**

- Šiuolaikinė infrastruktūra studentams suteikia puikias sąlygas įgyti praktinių ir klinikinių įgūdžių, o mokslininkams padės įsitraukti į aukščiausio lygio mokslinius tyrimus, kurti naujus diagnostikos ir terapijos metodus, modernizuoti įvairias technologijas.

dijų procesas nuolat atnaujinamas mokslo atradimais, technologinėmis naujovėmis, kurios gimsta iš mokslo ir verslo projektų. Talentų ugdymas bakalauro ar magistro diplomu nesibaigia. Kasmet kelios dešimtys jaunų žmonių LSMU renka-

si mokslininko kelią.

Sėkmingos mokslinės karjeros pamatus LSMU įmanoma padėti jau studijų metais. Universitetas svertingas smalsiems, motyvuotiems, kryptingai dirbantiems protams. Kai kuriuose fakultetuose studentai stipendijomis skatinami siūlyti įdomias, unikalias mokslo tyrimų temas. O ir mokslininkų laboratorijose gausu jaunų veidų. Talentingi, patyrę ir pripažinti įvairių sričių LSMU mokslo autoritetai sukaupę patirtį perduoda doktorantams, kurie neretai patys tampa perspektyviais tyrėjais ir išradėjais.

Štai neseniai LSMU įgytas unikalus validuotas trimatis (3 D) vaistų spausdintuvas - ir jau su juo susijusiomis temomis rengiami ne tik daktaro, bet ir magistro darbai.

Neatsitiktinai naujuose Universiteto mokslo ir studijų centruose studentų auditorijos ir mokslo tyrimų laboratorijos - visai greta.

LSMU ypatybė - simuliacinis mokymas

Vienas stipriausiai išplėtotų mokymo metodų LSMU - vadinamoji medicininė simuliacija, kai klinikiniai praktiniai įgūdžiai bei situacijų sprendimo būdai tobulinami naudojant manekenus, muliažus, treniruoklius ar tam tikrą paciento aplinką imituojančiomis sąlygomis - taip trumpėja mokymosi laikas, specialistai parengiami greičiau.

Tarkime, naujame LSMU Slaugos fakultete viename ikiklinikinių įgūdžių simuliacijos kabinetų būsimieji

slaugos specialistai mokosi naudotis moderniomis slaugos lovomis, įvairia kita įranga, ergoterapijos erdvėje mokomasi dirbti imituotoje pacientų namų aplinkoje, kineziterapijos įgūdžių lavinimo klasėse studentai įgyja praktinių žinių nustatyti kineziterapijos diagnozę, parinkti priemones ir tinkamas technologijas bei metodus. Sporto medicinos klinikoje rezidentams mokytis skirtais muliažais mokomasi leisti vaistus apie didžiuosius sąnarius, įrengtas simulatorius, skirtas mokytis praktinių auskultacijos įgūdžių.

„Įgūdžių mokymai studentams padeda atrasti, kur jie gali geriausiai pasireikšti: gal - gydymo, o gal - mokslo, analitikos ar technologijų srityje. Universitetas suteikia sąlygas ir galimybes rinktis“, - pažymėjo LSMU prorektorius studijoms prof. Kęstutis Petrikonis.

L.S. SKAIČIUS

92,42

- tiek proc., apklausų duomenimis, siekia teigiama darbdavių nuomonė apie LSMU absolventų pasirengimą darbui.

Galimybės simuliaciniais metodais įgyti reikiamų profesinių įgūdžių yra ir kituose LSMU fakultetuose. Jau daugiau nei 10 metų LSMU veikia Medicininės simuliacijos centras, penkerius - Veterinarinės medicinos simuliacijos centras. Simuliaciniai įvairių sričių mokymai vyksta skirtingose farmacijos studijų programose dalyse. Nemaža hibridinio simuliacinio mokymo dalis, ypač reikiamų profesinių įgūdžių mokymas, puikiai įgy-

Alma Mater 2024

pasaulinę darbo rinką: LSMU absolventus

vendinama „HybridLab“ koncepcijų pagalba, kurią įdiegė ir tobulina LSMU Ekstremaliosios medicinos katedra su partneriais.

LSMU Akių ligų klinika pirmoji Baltijos šalyse naudoja modernų ir sudėtingą akių mikrochirurgijos įgūdžių lavinimo simulatorių. Tai galimybė jauniems oftalmologijos specialybės gydytojams, planuojantiems tapti mikrochirurgais, saugiai ir veiksmingai mokytis mikrochi-

rurgijos įgūdžių ir juos tobulinti.

Ypatingos erdvės studentams atveria naujų galimybių

Slaugos ir reabilitacijos studentai šiuo metu mokosi neseniai duris atvėrusioje naujoje Slaugos fakulteto studijų ir mokslo bazėje. Šis pastatas - išskirtinės kokybės ir paskirties: nuo įspūdingų vidaus interjero sprendimų, jaukių, patogių studijų, savarankiško mokymosi ir

poilsio erdvių, ergonomiškų vietų darbui - iki naujausiomis technologijomis grįstos įrangos, kuria aprūpintos mokomosios auditorijos ir mokslo laboratorijos.

„Šiuolaikinė infrastruktūra studentams suteikia puikias sąlygas įgyti praktinių ir klininių įgūdžių, o mokslininkams padės įsitraukti į aukščiausio lygio mokslinius tyrimus, kurti naujus diagnostikos ir terapijos metodus, modernizuoti įvairias technologijas“, - teigia LSMU Slaugos fakulteto dekanė prof. Jūratė Macijauskienė.

Pacientus jau priima Laukinių gyvūnų globos centras (LGGC) - jame visą parą teikiama kvalifikuota pagalba sužeistiems, konfiskuotiems ar globos reikalingiems laukiniams gyvūnams iš visos Lietu-

LSMU PROREKTORIUS STUDIJOMS

PROF. DR. KĘSTUTIS PETRIKONIS:

- WFME standartais paremta akreditacija tai - Lietuvos medicinos studijų atitiktis pasauliniams standartams pripažinimas. Esame globalūs žaidėjai: konkuruojame nebe šalies, ne vien Europos, o jau ir pasauliniu mastu.

mų centrą su jame įrengtu ciklotronu jau įvertino Europos branduolinių tyrimų organizacijos (CERN) atstovai. Čia plėtojamas branduolinės medicinos mokslas, bus gaminami pacientams reikalingi preparatai, kurių skilimo puslaimis labai trumpas ir kurių sunku ar neįmanoma atsigabenti iš užsienio. Ateityje planuojama, kad LSMU doktorantai galėtų dalį mokslo tyrimų atlikti CERN.

Tad įdomią, naujausią mokslo tendencijas aprėpiančią karjerą galima kurti ir pačiame Universitete.

Vienas stipriausiai išplėtotų mokymo metodų LSMU - vadinamoji medicininė simuliacija, kai klinikiniai praktiniai įgūdžiai bei situacijų sprendimo būdai tobulinami naudojant manekenus, muliažus, treniruoklius ar tam tikrą paciento aplinką imituojančiomis sąlygomis - taip trumpėja mokymosi laikas, specialistai parengiami greičiau.

vos. Čia įsikūrė veterinarijos gydykla su laukinių gyvūnų apžiūros patalpomis, naujausia diagnostine įranga aprūpinta operacine bei laboratorija. Centras padės ugdyti specifinių šiai sričiai reikalingų žinių turinčių specialistų, numatoma vykdyti ir mokslinę veiklą.

Dar du pastatai neseniai iškilo universitetinės ligoninės Kauno klinikų miestelyje - tai bendri LSMU ir Kauno klinikų didelės svarbos projektai. Žmogaus biologinių išteklių centras, dar kitaip vadinamas biobanku, saugo biologinius žmogaus mėginius bei susijusią informaciją, kuri galėtų būti panaudota biomedicininio tyrimų tikslais, naujiems gydymo ir diagnostikos metodams kurti, ieškoti ligų biologinių žymenų.

O štai naująjį Branduolinių tyri-

Pasaulinio masto pripažinimas

LSMU absolventus itin vertina darbdaviai: apklausų duomenimis teigiama darbdavių nuomonė apie absolventų pasirėngimą darbui siekia 92,42 proc.

Be to, nuo 2024 m. LSMU medicinos studijų diplomą turi pasaulinę pripažinimą.

Studijų kokybės vertinimo centrui iš Pasaulio medikų švietimo organizacijos (angl. World Federation for Medical Education, WFME) gautas pripažinimas atlikti medicinos studijų kokybės įvertinimą ir užtikrinti studijų kokybės stebėseną, LSMU medicinos studijų programa, akredituota pagal šios įstaigos standartus, nuo 2024 m. turi pasaulinę pripažinimą.

Vadinasi, gydytojai, Lietuvoje įgiję sveikatos mokslų magistro ir medicinos

gydytojo kvalifikaciją, gali praktikuoti, stoti į rezidentūros studijas Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kanadoje, Australijoje, Naujoje Zelandijoje ir kitose ne Europos Sąjungos šalyse, kuriose medicinos studijų kokybės standartu laikoma WFME standartais paremta akreditacija ir studijų kokybės stebėseną ir (ar) laikomasi vadinamosios amerikietiškosios medicinos švietimo sistemos.

„Tai - Lietuvos medicinos studijų atitiktis pasauliniams standartams pripažinimas. Esame globalūs žaidėjai: konkuruojame nebe šalies, ne vien Europos, o jau ir pasauliniu mastu“, - pažymėjo LSMU prorektorius studijoms prof. dr. Kęstutis Petrikonis.

Šiomet LSMU priims į 17 pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų. ●

Verta žinoti:

Kuo išskirtinis LSMU?

• Šiandien iš gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto tikimasi ne tik puikių profesinių įgūdžių bei žinių, bet ir mokėjimo bendrauti, atjautos, visuminio požiūrio į sveikatą ir pacientą, mokytojo ir mokslininko gebėjimų, kūrybiškumo, kritinio mąstymo, gebėjimo sparčiai mokytis, spręsti problemas, dirbti komandoje.

• Šie gebėjimai Lietuvos sveikatos mokslų universitete ugdomi kompleksškai, pasitelkus unikalios mokymo metodus ir stiprų praktinį parengimą.

• Unikalus Lietuvoje ir tik LSMU taikomas integruoto probleminio mokymosi metodas, sukurtas drauge su Ženevos universiteto (Šveicarija) mokslininkais, ugdo klinikinį mąstymą, moko spręsti problemas, skatina studentus ieškoti, ko jie dar nežino, ką turėtų išmokyti.

Šiandien probleminiu būdu studijuojama: medicinos, farmacijos, visuomenės sveikatos, sveikatinimo ir reabilitacijos fiziniiais pratimais, ergoterapijos, slaugos, sveikatos psichologijos studijų programose.

• Daugybė valandų pratybų, puiki studijų ir praktinio mokymo bazė, mokymasis ciklais (moduliais), integruoto probleminio mokymosi metodas - studijų LSMU privalumai, kuriuos dažniausiai išskiria ir patys studentai.

• Medicininės simuliacijos centruose būsimieji gydytojai, slaugytojai, akušeriai, ergoterapeutai, kineziterapeutai, veterinariniai gydytojai saugiai mokosi gydomųjų įgūdžių, bendravimo ir komandinio darbo.

• Tik LSMU veikia unikali ir studentų pamėgta naujovė - hibridinio mokymosi laboratorijos „HybridLab“, kurios skirtos praktiniams įgūdžiams lavinti, kol jų išmokstama be klaidų. ●

Alma Mater 2024

Kauno kolegijos Medicinos fakultete – dėmesys kokybiškoms studijoms

KAUNO
KOLEGIJA

Greta Vanagienė

Siūlo net 13 studijų programų

Kauno kolegijos Medicinos fakultetas – seniausia buvusi Kauno medicinos mokykla – turi kuo džiaugtis ir didžiulis. Veiklą ji pradėjo 1920 m. profesoriaus akušerio-ginekologo Prano Mažylio organizuotais akušerių ir medicinos seserų kursais. Ilgametė ir istoriškai reikšminga patirtis žymi institucijos sparčią plėtrą bei pažangą. Per 103 veiklos metus fakultetas išsiplėtė, įrengė modernias edukacines aplinkas, laboratorijas, praktinio mokymo bazes.

Taigi šiandien Kauno kolegija būsimiems Medicinos fakulteto studentams gali pasiūlyti net 13 studijų programų: Akušerijos, Bendrosios praktikos slaugos, Dietetikos, Farmakoteknikos, Biomedicinos diagnostikos, Radiologijos, Ergoterapijos, Kineziterapijos, Burnos higienos, Dantų technologijos, Odontologinės priežiūros, Kosmetologijos, Skubiosios medicinos pagalbos.

Aukšta studijų kokybė

Medicinos fakultete teikiamos studijų programos patenka tarp geriausių Lietuvos kolegijose siūlomų studijų, skirtų sveikatos priežiūros specialistams rengti. Tai rodo kasmet vykdomi reitingai, kuriuose fakultete realizuojamos studijų programos užima lyderiaujančias pozicijas.

„Fakultete vykdomos rentabilios, laiko ir patirties patikrintos bei darbo rinkos poreikius atliepiančios studijos. Jas renkasi motyvuoti, gabūs ir reiklūs studentai. Parengti absolventai nesunkiai randa darbo vietas, darbavių atsiliepimai apie fakulteto parengtus specialistus puikūs“, – sako fakulteto dekanas Julius Dovydaitis.

Fakultete didelis dėmesys skiriamas studijų kokybei, kurią stengiamasi gerinti pasitelkiant įvairias priemones. Dėstytojų vykdomi profesinės veiklos, specialistų poreikių tyrimai, taip pat kryptingą studijų turinio atnaujinimą ir kaitą, siekiant atliepti rinkos keliamus reikalavimus rengiamam specialistui.

Kauno kolegijos Medicinos fakultete teikiamos studijų programos patenka tarp geriausių Lietuvos kolegijose siūlomų studijų, skirtų sveikatos priežiūros specialistams rengti

„Profesijos pasirinkimas – sudėtingas, daugiaprasmis, trunkantis visą gyvenimą procesas, kurį veikia įvairūs vidiniai bei išoriniai veiksniai. Mūsų fakultete suteikiamos visos galimybės kiekvieno bendruomenės nario saviraiškai ir saviugdai“, – pristatydamas tryliką Kauno kolegijos Medicinos fakulteto studijų programų, teigia jo dekanas Julius Dovydaitis. Čia studentai aktyviai skatinami įsitraukti į įvairias konsultavimo, švietimo, mokymo, sveikatinimo veiklas, tyrimus, projektus, savanoriškas iniciatyvas. Tad jiems suteikiama galimybė ne tik gilinti profesinį identitetą, bet ir įgyti praktinių įgūdžių.

Komentaras:

Kauno kolegijos Medicinos fakulteto dekanas gydytojas
Julius Dovydaitis:

– Rinkdamasis profesiją jaunas žmogus priima vieną svarbiausių sprendimų gyvenime. Nuo jo priklauso jauno žmogaus savigarbą, vidinė asmens harmonija,

savireguliacija, socialinė ir ekonominė padėtis, statusas visuomenėje, socialinis saugumas, asmens psichologinė būseną. Profesijos pasirinkimas yra sudėtingas, daugiaprasmis ir nesibaigiantis, trunkantis visą gyvenimą procesas, kurį veikia įvairūs vidiniai bei išoriniai veiksniai. Mūsų fakultete suteikiamos visos galimybės kiekvieno bendruomenės nario saviraiškai ir saviugdai. Puoselėjame pasitikėjimu ir demokratija grindžiamą kultūrą. Čia dirba nuostabūs žmonės, puikūs dėstytojai, kurie studentams atiduoda didžiausią turtą – sukaupias žinias bei gyvenimo patirtį. Džiaugiamės, kad pastaraisiais metais itin padidėjo jaunų žmonių susidomėjimas sveikatos mokslų krypties studijų programomis.

„Teorinių ir praktinių žinių integracija į studijų procesą padeda užtikrinti programose dirbantys dėstytojai-praktikai, kurių patirtis ir dalijimasis praktinėmis situacijomis ypač naudingas padedant studentams suvokti profesinės veiklos aktualijas“, – sako fakulteto prodekanė studijoms dr. Lijana Navickienė.

Dėmesį skiria praktiniams įgūdžiams

Kauno kolegijos Medicinos fakulteto studentai aktyviai skatinami įsitraukti į įvairias konsultavimo, švietimo, mokymo sveikatinimo veiklas, tyrimus, projektus, savanoriškas iniciatyvas. Tai jiems suteikia puikias galimybes gilinti profesinį identitetą.

Išskirtinis dėmesys skiriamas praktiniams įgūdžiams įgyti. Jie ugdomi laboratorijose, specializuotose kabinetuose, realiose profesinės veiklos vietose. Tam studentams siūloma daugiau nei 200 Lietuvos asmens sveikatos priežiūros ir so-

Komentaras:

Kauno kolegijos Medicinos fakulteto prodekanė studijoms
dr. Lijana Navickienė:

– Fakultete studentų veiklos neužsidaro studijų programos rėmuose. Aktyviai dėstytojų vykdoma užsakomoji, švietėjiška ir edukacinė, konsultacinė, tyriminė veikla, įvairūs projektai ir renginiai gausa ne tik reprezentuoja fakultetą kaip atvirą, veiklų, nuolat besimokantį padalinį, bet ir sukuria plačias galimybes studentų įvairiapusiam tobulėjimui, tiek profesinių, tiek bendrųjų įgūdžių plėtojimui. Studentų įsitraukimas į fakultete vykdomas iniciatyvas leidžia jiems įgyti naujų patirčių, ugdyti tarpdisciplininius gebėjimus, kūrybiškumą, stiprinti profesinę motyvaciją, pasitikėjimą savimi bei formuoti socialiai atsakingą elgesį.

cialinių paslaugų įstaigų.

„Glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais leido sukurti efektyvią mentorystės praktikos vietoje sistemą – studentus praktinių metu lydi, juos konsultuoja ir stebi praktikos mentoriai. Siekiant kryptingą studentų praktinių įgūdžių plėtojimo, fakultete kasmet parengiama apie trisdešimt naujų praktikos mentorių. Praktinių kokybė stebima ir organizuojant vizitavimus praktinių vietose. Tai leidžia ne tik geriau pažinti studentus priimančias organizacijas, bet ir stiprinti bendradarbiavimą, kartu ieškoti geriausių sprendimų“, – sako fakulteto vadovas praktiniam mokymui Donatas Gužauskas.

Studentų teorinių ir praktinių žinių plėtrai papildomas sąlygas sukuria fakultete aktyviai vykdomos savanoriškos veiklos, aktyvus dalyvavimas nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose. Dėl to studijavimo veiklos dažnai peržengia įprastą edukacines aplinkas.

Studentų atsiliepimai

Dantų technologijos studijų programos III kurso studentas
Aidas Luckus:

– Jau pirmaisiais studijų mėnesiais jaučiausi pakylėtas:

puikūs dėstytojai, įdomūs užsiėmimai, moderniai įrengtos laboratorijos, praktinio mokymo kabinetai, studijos aprūpintos visomis reikalingomis priemonėmis, prietaisais ir medžiagomis.

Profesinės veiklos praktika – vienas įsimintiniausių dalykų per studijas. Jos metu turėjau galimybę ne tik susipažinti, bet ir kartu dirbti su profesionalais, galėjau jaustis laisvai dirbančiu techniku, pritaikant žinias ir įgūdžius.

Džiaugiuosi turėdamas galimybę būti Kauno kolegijos Medicinos fakulteto bendruomenės dalimi.

Akušerijos studijų programos II kurso studentė
Kamilė Majoravičiūtė:

– Medicina domėjauisi jau nuo aštuntos klasės. Studijuoti

akušerijos sritį Kauno kolegijoje nusprendžiau jau stojimų metu. Įstojau su nusiteikimu, jeigu šios studijos nepatiks, visada galėsiu stoti kitur. Praėjo jau dveji metai ir savęs niekur kitur neįsivaizduoju. Dėstytojų motyvuotumas bei profesionalumas pasėjo meilę šiai profesijai. Man patinka paskaitų įvairovė ir subalansuotumas. Viską, ką mokomės teoriškai, atliekame ir praktiškai, išmokstame įvairių procedūrų subtilybes. Tvirtai žinau, jog baigusi studijas būsiu puiki akušerė. Džiaugiuosi, jog studijuoti pasirinkau čia – Kauno kolegijoje.

Alma Mater 2024

Klaipėdos universitete – gamtos ir inovacijų vienovė

 Klaipėdos universitetas

Sima Kazarian

Unikalūs profilis

Kalbėti apie tai, kuo unikalūs šalies uostamiestyje įsikūręs Klaipėdos universitetas (KU), jo studijų prorektorė doc. dr. Aida Norvilienė pradeda nuo išskirtinio dėmesio tvariai plėtrai. Ji tvirtina, kad KU yra puikus pasirinkimas tiems, kurie tikisi, jog jų studijų programos atlieps gamtos, aplinkosauginės idėjas ir tendencijas.

Universitetui suteiktas ir oficialus įvertinimas – 2023 m. vykdyto ekspertinio mokslo vertinimo išvados patvirtina, kad KU yra nacionalinis ir tarptautinis lyderis ekologijos ir aplinkotyros mokslo srityje.

„Universitetas priklauso devynių Europos universitetų aljansui EU-CONEXUS, kurio pagrindinė idėja – tvari išmanių pakrančių miestų plėtra. Mūsų studentai gali dalyvauti mainų programose įvairiuose Europos universitetuose, plėtoti tarpkultūrines kompetencijas, dalyvauti įvairiuose projektuose, – vardijo prorektorė A.Norvilienė. – Netrukus atversime STEAM metodinio centro erdves, kuriose bus biologijos ir chemijos, fizikos ir inžinerijos, Robotikos ir IT laboratorijos bei specializuota Jūros ir technologijų mokslų krypties laboratorija. Didelės galimybės siūlomos ir atnaujintose Klaipėdos universiteto botanikos sodo edukacinėse erdvėse.“

Studijų programos

KU siūlo net 26 įvairių studijų kryptių studijų programas (su jomis galima susipažinti čia: <https://www.ku.lt/lt/bakalauro-studijos>). Kalbant apie gamtos, aplinkosaugos temas atliepiančias specialybes, A.Norvilienė minėjo Biologijos ir jūros biotechnologijos, Gamtinės geografijos ir okeonografijos, Chemijos inžinerijos, Visuomenės sveikatos ir kt. programas.

KU garsėja tuo, jog ruošia puikius visuomenės sveikatos specialistus, kurie laukiami ir vertinami būsimų darbdavių. Ši studijų programa leidžia įgyti kompetencijas, kurios reikalingos rūpinantis gyventojų fizine, dvasine ir socialine gerove.

„Šios programos absolventai pirmieji organizuoja priemones apsaugoti visuomenę nuo gripo epidemijų ir kitų užkrečiamųjų ligų, atlieka triukšmo, oro taršos, kvapų ar

Gamtinė geografija ir okeanografija yra vienintelė studijų programa Lietuvoje orientuota į jūros mokslus, apjungianti geoinformacines technologijas (GIS), nuotolinių tyrimų metodus ir gamtinės geografijos žinias tiek mokslinėje, tiek praktinėje veikloje

Klaipėdos universiteto unikalumas – gamtinis, aplinkosauginis profilis, glaudžiai siejamas su moderniais moksliniais tyrimais ir inovacijomis. Tai atsispindi ir studijų programose, kurios gali pasiūlyti puikių variantų, norintiems ateitį orientuoti į žaliąsias technologijas, sveikatos mokslus, pabrėžiant žmogaus ryšio su gamta, tvarumo vertę.

**KLAIPĖDOS UNIVERSITETO PROREKTORĖ
DOC. DR. AIDA NORVILIENĖ:**

- Universitetas priklauso devynių Europos universitetų aljansui EU-CONEXUS, kurio pagrindinė idėja – tvari išmanių pakrančių miestų plėtra. Mūsų studentai gali dalyvauti mainų programose įvairiuose Europos universitetuose, plėtoti tarpkultūrines kompetencijas, dalyvauti įvairiuose projektuose.

cheminių medžiagų poveikio visuomenės sveikatai tyrimus, rengia sveikos gyvensenos rekomendacijas“, – pasakojo prorektorė.

„Biologijos ir biotechnologijos programa apjungia tradicinę biologiją ir inovatyvią mėlynąją biotechnologiją. Studijos vyksta moderniausias laboratorijas bei draugišką akademinę atmosferą turinčiame Jūros tyrimų institute. Studijos yra itin arti tiriamojo ob-

jekto, kurį laboratorijose teks paliesti, ir nesvarbu, ar tai mikrobo molekulė, ar žiemojančių paukščių meniu, ar su jūra susijusios biotechnologijos. Gali tekti net pačiam lįsti į vandenį, tiriant dugno buveines ar jūrinių žinduolių elgseną“, – intrigavo A.Norvilienė.

Gamtinė geografija ir okeanografija yra vienintelė studijų programa Lietuvoje orientuota į jūros mokslus, apjungianti geoinformacines technologijas (GIS), nuotolinių tyrimų metodus ir gamtinės geografijos žinias tiek mokslinėje, tiek praktinėje veikloje.

„Universitetas siūlo ir atsinaujinusią Chemijos inžinerijos studijų programą, kurioje didelis dėmesys skiriamas tvariam vystymuisi. Tai – išskirtinė galimybė išmokyti naudoti inžinerines priemones, reikalingas susiduriant su būsimais iššūkiais, tiek kuriant naujus produktus, tiek siekiant geriausiai panaudoti turimą energiją bei ribotus gamtinius išteklius“, – pasakojo A.Norvilienė.

Botanikos sodas

Svarbi studijų dalis – Klaipėdos universiteto padalinys Botanikos sodas, įsikūręs Dangės upės slėnyje. Klaipėdos universiteto Botanikos sodo koordinatore, mokslininkė Asta Klimienė pasakoja, kad tai – vienas jauniausių botanikos sodų šalyje, skaičiuojantis trisdešimt pirmuosius metus.

„Tačiau manoma, kad Prūsijos laikais ši vieta galėjo būti didžiojo Tauralaukio parko dalis. Sodas pradėjo kurtis kaip dendrologinis parkas. Bėgant laikui, kolekcijos plėtėsi ir šiuo metu čia yra penki skyriai: vaistinių prieskoninių, dekoratyvinių augalų, dendrologinis, Lietuvos floros ir rytų sodų“, – vardijo A.Klimienė.

Botanikos sodas priklauso įvairioms tarptautinėms organizacijoms,

Klaipėdos universiteto padalinys Botanikos sodas, įsikūręs Dangės upės slėnyje. Klaipėdos universiteto Botanikos sodo koordinatore, mokslininkė Asta Klimienė pasakoja, kad tai – vienas jauniausių botanikos sodų šalyje, skaičiuojantis trisdešimt pirmuosius metus.

o trimis drambliais, ant kurių remiasi jo veiklos, pašnekovė vadina dokumentuotų augalų kolekcijų kaupimą, šviečiamąją veiklą ir mokslą.

„Mūsų kolekcijose gausu rūšinių augalų, paplitusių tiek Europoje, tiek egzotiškesniuose kraštuose, šiaurės pietų regionuose. Klaipėda turi išskirtines sąlygas, nes dėl jūros poveikio čia aukštesnė vidutinė žiemos temperatūra ir daugelį augalų galime auginti ne po dangą, žiemos sode, o lauke“, – atkreipė dėmesį į sodo unikalumą A.Klimienė.

Vaistinių prieskoninių augalų kolekcijoje kaupiami ne tik vaistiniai, liaudies medicinoje naudoti augalai, bet ir nuodingieji. Su visa šia įvairove susipažįsta įvairių studijų programų studentai – biologijos, fitoterapijos, sveikatos.

„Studentai, besimokydami papildomos alternatyvios medicinos,

mitybos ar sveikatinimo programose susipažįsta su profilaktiniu augalų poveikiu, gerinant fizinę ir psichinę savijautą“, – pasakojo A.Klimienė.

Fitoterapijos studentai čia ateina susipažinti su augalais, jų apdorojimu, vartojimu, gaminamais preparatais. „Kalbame ir apie komercinio auginimo galimybes, kad nereikėtų naikinti natūralių augimviečių“, – kalbėjo A.Klimienė.

Moksliniai tyrimai – nuo bakalauro

KU prorektorė pasakojo, kad į mokslinę veiklą studentai skatinami įsitraukti jau nuo bakalauro. „Pavyzdžiui naujausias studenčių atliktas tyrimas vasaros praktikos metu yra apie skaidomų organinių teršalų bei nano-mikroplastiko poveikį vandens aplinkai Klaipėdoje“, – pasakojo ji.

KU dalyvauja net Arkties tyrimuose, o strateginė mokslo kryptis, kurioje dirba daug mokslininkų, yra „Tvartių technologijų, mėlynojo bei žaliojo augimo ir sveikos jūros link“ tyrimai. Jų metu ieškoma geresnių ekosistemų išsaugojimo ir atkūrimo galimybių, siekiant išlaikyti švarius ir sveikus paplūdimius, rūpintis žmonių sveikata ir t.t.

„Šiuo metu vyksta tyrimas apie Lietuvos gamtinių išteklių panaudojimo galimybes psichinei ir fizinei sveikatai gerinti, – paminėjo A.Norvilienė. – Perna pasirašėme sutartį su Lietuvos mokslo taryba dėl Pakrančių tvarios plėtros ekselencijos centro kūrimo, kur jėgas suvienys trijų pagrindinių sričių – technologijų, medicinos ir sveikatos bei gamtos mokslų – tyrėjai.“

„Išskirtines galimybes suteikia ir vienintelis Lietuvoje KU turimas mokslinių tyrimų laivas „Mintis“, kuris daugiau laiko praleidžia užsienio vandenyse. Tai – plaukiojanti mokslo laboratorija“, – pasakojo A.Norvilienė.

KU mokslininkai sukūrė biotechnologinio *in-situ* valymo metodą, skirtą naftos išsiliejimui neutralizuoti ir gavo Europos Sąjungos patentą.

Naujovės botanikos sode

Praėjusį penktadienį KU Botanikos sodas atvėrė naujas erdves lankytojams po beveik trejus metus trukusių rekonstrukcijų. Projektas skirtas infrastruktūros pritaikymui aplinkosauginiam švietimui. Bendra investicijų suma – 922.900,94 eurų.

Už jas įrengtas Botanikos sodo edukacijų centras, išvedžioti takai su apšvietimu, pritaikyti žmonėms su judėjimo negalia, atsirado šiuolaikiška augalų ženklinimo QR kodais sistema, kad kiekvienas lankytojas, pažiūrėjęs pavadinimą ir nuskenavęs kodą, gautų mokslinę botaninę informaciją apie dominantį augalą.

KU Paslaugų centro vyresnioji specialistė Ana Timonina-Mickevičienė pasakoja, kad sode lankytojų dėmesį trauks ir trys naujos pavėsinės. „Pirmoji – tradicinė, primenanti žolininės trobelę. Antra – rytietiško stiliaus, su vaizdu į besikuriantį Rytų sodų skyrių. Joje nėra baldų, tad pavėsinė gali būti pritaikyta ir jogos užsiėmimams, meditacijoms, arbatos ceremonijoms. Trečia – šešiakampė su ažūrinėmis sienelėmis“, – pasakojo A.Timonina-Mickevičienė.

Per metus sode atsirado ir daugiau naujovių: Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos dėka atgabenti rieduliai iš Baltijos jūros gelmių, „Karalienės Luizės“ moterų Rotary klubas kartu su UAB „Lor-na“ kuria karalienės Luizės skverną, o asociacija „Memphis“ vykdo botanikos sode esančių Tauralaukio kapinaičių rekonstrukciją. ●

Alma Mater 2024

Žinantiems, kas yra didžiausias turtas...

Važiuojam!

30 metų su Jumis!

1993 m.

2023 m.

Prenumerata 2024 m.

„Lietuvos sveikata“ savaitraščio prenumerata metams + „Publicum sanitas“ ir kiti priedai, portalas www.lsveikata.lt

168
eur

Juridiniams
asmenims

108
eur

Fiziniam
asmeniui

78
eur

Pensininkams,
neįgaliesiems
(su pažymėjimu)

Prenumeruoti galite: „Lietuvos sveikata“ redakcijoje, tel.(85) 2 65 10 93, +370 652 44047, el.paštu: finansai@lsveikata.lt.

VU profesoriaus V.Šikšnio stipendija – medicinos pažangos link

Emilis Jakštys

Lietuvos mokslo šviesuolis

„Virginijus Šikšnys yra vienas gerų redagavimo įrankių (CRISPR-Cas9 - red. past.) atradėjų. Pasaulyje tai yra plačiai pripažintas atradimas. Jo taikymo svarba - nepaprastai didelė. Virginijaus Šikšnio atradimas tiek fundamentaliu, tiek pritaikymo požiūriu, be jokios abejonės, yra svarbiausias Lietuvoje. Džiaugiamės, kad jo vardu pavadinata ši stipendija“, - mintimis su savitraščių dalijosi prof. D. Matulis.

Jis pastebi, kad mokslininkų darbas kupinas konkurencijos ir sunkumų. Jie dirba stropiai, atkakliai ir sąžiningai. „Nuostabu, kada jaunieji mokslininkai yra pastebimi, įvertinami. Vardinė stipendija yra didelė pasakata, kad jų pastangos ir darbas neuėjo veltui. Be to, šitaip populiariname gyvybės mokslus. Primename Virginijaus Šikšnio vardą, primename ką doktorantai pasiekė, kokie yra jų atradimai“, - pasakojo direktorius.

Pretenduoti į vardinę stipendiją gali trečiosios studijų pakopos (doktorantūros) studentai iš viso pasaulio. Profesoriaus Virginijaus Šikšnio vardo stipendija skiriama jauniems mokslininkams už išskirtinius ir tarptautinių mastų pripažintus mokslinio darbo rezultatus. Vardinę stipendiją remia Vilniaus turizmo ir verslo plėtros agentūra „Go Vilnius“. Kaip žinia, pats biochemikas prof. V.Šikšnys vos netapo pirmuoju Lietuvos mokslininku, laimėjusiu Nobelio premiją. Deja, išradėjas nusileido kitoms dviem laureatėms iš užsienio dr.Emmanuelle Charpentier bei dr. Jennifer A. Doudna.

Mokslinės karjeros perspektyvos

VU GMC direktorius pastebi, jog prestižinės stipendijos ne tik kelia mokslininko pasitikėjimą savimi, bet ir padeda tolesnėje akademinėje karoje. „Jaunasis mokslininkas, kuris gavo konkurencinę stipendiją, turi tam tikrą privalumą savo CV. Toks įrašas gali padėti ieškant tarptautinio postdoko (po doktorantūros studijų - red. past.), galbūt rašant paraiškas Europos ar pasaulio fondams. Šie visada klausia ir įvertina: o ką tu tokio ypatingo pasiekei? Kuo esi išskirtinis? Turime vilties, kad mūsų jaunimui tokioms stipendijoms padės siekti aukštesnių tikslų“, - sako prof. D. Matulis.

Jis pastebi, kad vardinės stipendijos laureatų darbai sulaukė tikrai nemažo užsienio kolegų dėmesio ir pripažinimo. „Visi Gyvybės mokslų centre vykstantys tyrimai yra tarptautinio lygio ir svarbos. Visada rašome darbo rezultatus į tarptautinius mokslo žurnalus. Vardinių stipendijų laureatų darbai – ypač aukšto lygio, spausdinami labiau pripažintuose žurnaluose. Šiuo atveju tarptautiškumo aspektas dar ryškesnis“, – jaunųjų kolegų pasiekimus vertina pašnekovas.

VU vicerektorė Editā Sužiedelienė taip pat džiaugiasi jaunaisiais stipriausio Lietuvos universiteto doktorantais, o būsimiesiems mokslininkams siunčia nuoširdžius žodžius. „Palinkėčiau dar studijų metais pra-

Vardine biochemiko profesorius Virginijaus Šikšnio stipendija apdovanotos dvi Vilniaus universiteto (VU) Gyvybės mokslų centro (GMC) doktorantės: Laurita Klimkaitė bei Kamilė Mikalauskaitė. Jų moksliniai darbai padeda geriau suprasti neurodegeneracines ligas ir hospitalines infekcijas. „Jauniesiems mokslininkams vardinė stipendija yra didelė paskata, kad jų pastangos ir darbas nenuėjo veltui“, – pastebi VU GMC direktorius profesorius Daumantas Matulis.

Gyvybės mokslų tyrimai, kurie galėtų būti pritaikomi medicinos ir sveikatos srityje yra vieni aktualiausių. Nieko nuostabaus, kad ir jaunųjų mokslininkų darbai sulaukia didelio susidomėjimo.

dėti įgyvendinti mokslinį smalsumą. Nebijoti jau studijų pradžioje įsilieti į mokslines grupes. Surasti įdomią tematiką gyvybės mokslų srityje. Nebijoti pretenduoti gauti šią stipendiją. Galbūt daliai atrodo, kad dar per mažai pasiekta. Dažnai tas kuklumas yra nepamatuotas“ , - drąsina vicerektorė.

Pažanga gydant Alzheimerį

Vardinė biochemiko prof. V. Šikšnio stipendija teikiama trejetą metų. Ne vienam prestižinio vardinio apdovanojimo laureatui artimi su Alzheimerio liga susiję tyrimai. Praėjusių metų laureatė Monika Šimolienė tyrinėjo su Parkinsono ir Alzheimerio ligomis susijusius bal-

“Profesorius Virginijus Šikšnys su šių metų savo vardo stipendijos laureatėmis Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro doktorantėmis Kamile Mikalauskaite (centre) ir Laurita Klimkaite.

tymus. Šių metų nugalėtoja K. Mikalauskaitė tyrė amiloidinių baltymų agregacijos ypatybes. Agregacijos procesas siejamas su neurodegeneracinių ligų atsiradimu.

Vardinės premijos laureatė kartu su kolegomis siekia atrasti junginius, galėsiančius padėti sustabdyti Alzheimerio ir Parkinsono ligų formavimąsi. Ji išleido ne vieną mokslinę publikaciją. Dalyvavo nacionalinėse ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose, kur būsimoji laureatė pristatė atliekamų tyrimų rezultatus, sėmėsi išminties iš patyrusių Lietuvos bei užsienio mokslininkų. Tiesa, prestižinis apdovanojimas doktorantės ant laurų neužmigdys. „Gauta vardinė premija pradižiui, tačiau kartu tai – didžiulė atsa-

pats gydymo procesas yra sudėtingas. Kyla daug fundamentalių klausimų, kuriuos reikia gerai suprasti. Šie doktorantų tyrimai – tai žingsniai geresnio gydymo ir gilesnio ligos supratimo link“, – doktorantų darbų įvertina profesorius.

E. Sužiedelienė pastebi, kad mokslininkų tyrimai glaudžiai susiję su medicinos sektoriaus aktualijomis. „Gyvybės mokslų tyrimai, kurie galėtų būti pritaikomi medicinos ir sveikatos srityje yra vienai aktualiausių. Niekto nuostabiau, kad ir jaunųjų mokslininkų darbai sulaukia didelio susidomėjimo. Šie tyrimai yra vertinami,

VU GMC DIREKTORIUS
PROF. DAUMANTAS MATULIS:

- Visi Gyvybės mokslų centre vykstantys tyrimai yra tarptautinio lygio ir svarbos. Vardinių stipendijų laurečių darbai - ypač aukšto lygio, spausdinami labiau pripažintuose žurnaluose. Šiuo atveju tarptautiškumo aspektas dar ryškesnis.

jais domisi pasaulio kolegos“, - savaitraščiui pasakojo 2018 m. geriausia GMC dėstytoja išrinkta pašnekovė.

Kova su hospitalinēmis infekcijomis

VU vicerektorė pastebi, kad kitos laureatės L.Klimkaitės tyrimai nemažiau aktualūs medicinos sektoriui. Jaunoji mokslininkė analizavo antibiotikams atsparių patogeniškų mikroorganizmų reiškinį. „Pasaulyje liginės susiduria su augančia problema. Gydomo įstaigose įvyksta vadinamos hospitalinės infekcijos, kurias sukelia mikroorganizmai, bakterijos, atsparios antibiotikams. Taigi, vykdomi doktorantų tyrimai aktualūs ne tik kaip fundamentiniai moksliniai tyrimai, bet turi ir taikomąją vertę“, - jaunosios kolegos darbo vertę pabrėžia E.Sužiedienė.

L.Klimkaitė stengiasi išsiaiškinti, kokiais būdais galima atskirti pavojingas ir nepavojingas bakterijas. Ji analizuoja, kokios patogenų savybės lemia jų gebėjimą sukelti infekcijas. Jaunoji mokslininkė sako laimėti premijos nesitikėjusi. Ji džiaugiasi, kad ilgalaikės mokslinės pastangos atnešė garbingą mokslo bendruomenės pripažinimą. „Bendradarbiaudami su medikais ir fizikais ištyrėme nemažai įdomių patogeninių bakterijų savybių. Smagu, kad įdirbis ir ateities vizija šioje srityje buvo įvertinti“, - „VU naujiejiems“ teigė jaunoji mokslininkė. ●

Alma Mater 2024

Nacionalinės sporto agentūros sportininkų pagerbimo renginyje su plaukiku Danu Rapšiu

Susitikimas su Lietuvos mokinių robotikos komandomis

G.Jakštas: dirbtinis intelektas didelį potencialą turi ir švietime

Atkelta iš 1p.

Švietimo pagalbos finansavimo augimas lėmė, kad mokyklose jau dirba dvigubai daugiau mokytojo padėjėjų. Taip pat daugėja švietimo pagalbos specialistų: per ketverius metus atsirado per 620 naujų šios specialybės etatų, dabar dirba 4,2 tūkstančiai specialistų. Neribojamas priėmimas į didžiausio poreikio pedagogikos specializacijas, tarp kurių ir specialioji pedagogika. Įstojusiujų skaičius į specialiąją pedagogiką nuo 2019-ųjų išaugo daugiau kaip dešimt kartų.

Nuolat vyksta kompetencijų tobulinimo renginiai mokytojams, švietimo pagalbos specialistams, mokyklų vadovams apie naujų ugdymo metodikų taikymą, apie specifiką dirbant su skirtingais sutrikimais ar negalia turinčiais vaikais, apie ugdymo organizavimą, siekiant kuo didesnės įtraukties.

- Gal čia mokytojams padės dirbtinis intelektas? Vieni jo baiminasi, kiti, priešingai, - teigia, kad išnaudoti jo siūlomas galimybes tiesiog būtina. Kokia dirbtinio intelekto ateitis švietimo pasaulyje?

- Dirbtinis intelektas švietime turi didelį potencialą - nuo personalizuoto mokymo iki pagalbos mokytojų organizuojant mokymo procesą, rengiant skaitmeninį turinį pamokoms.

Pernai atnaujinus Bendrąsias ugdymo programas informatikos programoje atsirado ir dirbtiniam intelektui skirtos temos, pavyzdžiui, darbas su duomenimis, virtualus mokymas(is), saugus elgesys ir kibernetinis saugumas. Mokiniai supažindinami ne tik su dirbtinio intelekto tema, tačiau ir su jo galimybėmis bei rizikomis.

Svarbu ir tai, kad mokytojai būtų pasirengę atsakingai naudoti dirbtinį intelektą. Todėl dėmesio skiriama jų skaitmeninėms kompetencijoms stiprinti - tai IT studijos pedagogams, seminarai ir skaitme-

Rugsėjo pirmoji Bukiškio progimnazijoje. Foto: Skirmantas Lissauskas/BNS

Dosjė:

Išsilavinimas

- 2006-2008 m. Plungės „Saulės“ gimnazija.
- 2008-2012 m. Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakultetas, ekonometrijos bakalaurs.
- 2013-2014 m. Tilburgo universiteto Ekonomikos ir vadybos fakultetas, finansų ir draudimo matematikos magistras, Nyderlandai.

Darbo patirtis

- 2012-2013 m. Lietuvos statistikos departamento Kainų skyriaus vyr. specialistas.

- 2015-2016 m. AB Lietuvos draudimas kainodaros ekspertas.
- 2015-2016 m. Vyriausybės strateginės analizės centro politikos analitikas.
- 2016-2020 m. Vyriausybės strateginės analizės centro (STRATA) Studijų politikos ir karjeros analizės skyriaus vadovas.
- Nuo 2020 m. gruodžio 21 d. paskirtas švietimo, mokslo ir sporto viceministru studijų, mokslo sritims.

- Nuo 2023 m. liepos 4 d. paskirtas švietimo, mokslo ir sporto ministru. ●

ninių kompetencijų mokymai, šiuose mokymuose pristatomos temos ir apie dirbtinį intelektą. Taip pat parengtos bei nuolat atnaujinamos rekomendacijos mokytojams „Kaip pasinaudoti dirbtinio intelekto galimybėmis?“, organizuojami kiti renginiai, įtraukiant DI temas.

Pernai startavo ir laidų ciklas mokiniams apie dirbtinį intelektą „Ai biblioteka“. Nacionalinės švietimo agentūros „EdTech“ centras už visas šias veiklas yra laimėjęs Lietuvos dirbtinio intelekto asociacijos skiriamą apdovanojimą „Metų dirbtinis intelektas socialiniam gėriui“.

finansuojame du didelius „Europos horizonto“ programos projektus, kurie siejasi su dirbtiniu intelektu.

- Su sporto bendruomene neseniai aptarti aukšto meistriškumo sporto finansavimo klausimai. Kam skiriamas didžiausias dėmesys? Kur atsiduria asmenys su negalia?

- Su bendruomene nuolat kalbamės, tariamės. Įsigaliojus Loterijų įstatymo pakeitimams, valstybės finansavimas aukšto meistriškumo sportui išaugo beveik tris kartus. Didėjant finansavimui, kilo ir poreikis peržvelgti jo sistemą, tačiau pokyčiai įsigalioję nuo kitų metų, pasibaigus šiam olimpiniam ciklui.

Žmonių su negalia sporto organizacijų vykdomoms aukšto meistriškumo sporto programoms skiriama dešimt procentų visos sportui skiriamos sumos. Kalbant apie sportininkų gerovės užtikrinimą, šios Vyriausybės kadencijos metu buvo priimti Sporto įstatymo pakeitimai, dėl kurių valstybės stipendijos sportininkams ne tik padidėjo, bet jų dydžiai suvienodinti turintiems negalią ir neturintiems negalios sportininkams.

- Kaip karas Ukrainoje paveikė mūsų šalies sportininkus?

- Nuo karo pradžios raginame sporto organizacijas nutraukti visus ryšius su rusija ir Baltarusija - nedalyvauti tarptautinėse varžybose, kuriose dalyvauja šių šalių atstovai, nekviešti jų į Lietuvoje rengiamas varžybas, padėti Ukrainos sportininkams. Mūsų sporto bendruomenės pozicija ir karo pradžioje, ir dabar yra aiški, tvirta, principinė.

Federacijos, besilaikančios šių nuostatų ir nedalyvaujančios varžybose kartu su rusijos ir Baltarusijos sportininkais, finansiškai nenukenčia. Jas valstybė finansuoja naudodama COVID-19 pandemijos metu taikytą finansavimo modelį - užskaitomi anksčiau vykusių varžybų rezultatai.

Sporto bendruomenė suteikė ir nemažai pagalbos Ukrainos sportininkams. Esu dėkingas mūsų sporto organizacijoms, visai sporto bendruomenei už tvirtybę, vienybę, vertybinę poziciją, kuri atspindi valstybės požiūrį. ●

KALBINO GRETA VANAGIENĖ

“RUŠIANTIS LIETUVOJE PLAČIAU TAIKYTI ĮTRAUKTIES PRINCIPUS, SVARBU KAIP ĮMANOMA LABIAU SUSTIPRINTI MŪSŲ MOKYKLAS IR MOKYTOJUS, JŲ KOMPETENCIJAS. TAM VALSTYBĖ SKIRIA NEMAŽAI DĖMESIO IR LĖŠŲ.

DI vis labiau įsismelkia ir į mokslo sritį bei pasitarnauja kuriant šiuolaikines inovatyvias sistemas, taikomas tiek mokslo pasauliui, tiek svarbias Lietuvos valstybei. Pavyzdžiui, „Sumaniosios specializacijos koncepcijoje“ yra įtvirtinti trys MTEPI (mokslinių tyrimų, plėtos ir inovacijų) prioritetai, viename jų išskirta dirbtinio intelekto tematika. Ministerija rengia ar jau yra parengusi priemones šioms sumanios specializacijos prioritetams plėtoti. Ko-